

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Ötásbajos petisóért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeili hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árt.
 Bélyegdíj: minden bejtásért külön 30 kr.
 „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
 Név- vagy bérmentelen bejtást készíratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyazintén készíratok nem adának visza.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külvé
 Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5. — Egyes szám — 5.
 Előfizetési pénz minden közlemény: fő-piac, VECSÉY-ház, földszint a szerkesztésbe bérmentve küldendők.
 Előfizetheti helyben:
 TELEGDÍ K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben s a szerkesztőségnél. Egyébjütt a postahivatalok utján.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

pénteken a színház zárva.

szombaton október 19-én

10. szám.

adatok

SIDÓNÓ.

gy opera 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

szereplők: Peter Gábor.

Nagy göré kiadó.

kiadó: a Szűcs Antal ur

dobányózádjében.

Haszonbérbe

szereplők: 20 nyilas tanyá-

szereplők: Marton Lajos

szereplők: 197 sz. a

(880.)

Hirdetés.

szereplők: és díszműűru kereskedő-

szereplők: 10-16 éves jó műveltségű

szereplők: kőművesek.

szereplők: sz. 2144 sz.

szereplők: Dané István.

GYULA

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

szereplők: Gyula.

A mult országgyűlést ugyanis, — jöllehet mandátuma még nem jart le — akkor oszlatta fel, mikor a kamarilla által előkészített foglalási terv már teljesen megérett, s uton-utófélen mindenki arról beszélt, hogy a hadsereg mozgósítása kiűszöbön van.

A mi kormányunk a helyett, hogy az okkupacionális tervvel nyíltan lépett volna a parlament elé, s öszintén bevallotta volna a grani-sár-tendenciákat, néhány interpellációra adott válaszában nyíltan valótlant állított, hogy „döntő körökben ilyen tervet nem léteznek.” Nehogy azonban a hazudozón in flagranti rajtakapassék, hazaküldte azokat a kíváncsi „lármázókat,” kik elég vakmerőek a „döntő körök” nemzetvesztő tervét nem fogadni „jobbágyi hódolattal.” E kormány még notárius mameluk-gárdája előtt sem mert kirukkolni a valóval. Még egy Zsedényi sem volt tájékozva a kormány szándékai iránt, annyira nem, hogy választóit nyíltan biztosította a felől, hogy nem tartja lehetőséget a kormány olyatén önmegfelekedését, hogy a bosnyák expedícióba beleegezzenek.

Tisza kormánya fajt accompli-val akarta meglepni az országgyűlést; s bizva a pártfegyelem vasveszejének eddigi erejében, nem kételkedett, hogy a nagytöbbségű kormánypart előtt könnyű lesz neki ennek segítségével, minden „ellenzéki fészkelődés” elhallgattatni. Arra természetesen nem számított, hogy az ellenzékiekieskedés magvát a legkiválóbb tehetségtű miniszterteráruk fogja elszórni. De figyelmet kikerülte az is, — hogy a görbebt hátu mamelukok éppen a legmegbizhatlanabb szövetségesek a válság idejében.

Nem tudjuk, mily szellem lengi át a kormánypart képviselőházi többségét ez idő szerint. Lehetséges, hogy Tisza Kálmán korbácsa még egy ideig visszakergeti a patkányokat a sülyedő hajóba. A habarcékpárt is, a kiszivárgott audenciális hírek szerint, kész leund tán még valamely időre az „opportunitás” kormányképes köpenyét magára huzni; — ám a közjogi ellenzékre nézve itt az idő, hogy az elkövetett turpisságokról, kérelhetetlen lebbentése föl a fátyolt.

A nemzet politikai közönye csak aból magyarázhat, hogy nem tud már bízni képviselőinek alkotmányhi észleltökben, s napnál világosabban látja, hogy nálunk csak alkotmányos formák léteznek, alkotmányos jogok garanciája nélkül, s a hatalom akarata az egyedüli törvény.

Mutassa meg pártunk országgyűlési képviselő, hogy az alkotmány tisztelete nem halt ki a magyar parlamentben.

Követelje erőlyesen a Tisza-kormány vádálta helyezését. **Hedry Bódog.**

Politikai hírek.

— A főváros közgyűlése Somogy megye feliratát elfogadta, s elhatározta, hogy felír az országgyűléshez, az egész kormány vád alá helyezését követelén.

— A közös minisztertanács végleg elhatározta, hogy a delegatiónok november 5-re hivatauk ösze Budapestre.

— Tisza taktikája. „Jól értesült” körök azt beszélik Budapestben, hogy Tisza jól tudja, miszerint az occupatio és keleti politika felett a vita már legközelebb meg fog eredi, undia azt is, hogy ezen vitát el nem kerülheti, de határozott felvilágosításokat és nyilatkozatokat egész a delegatiónok öszüléseig nem fog adni, mivel a közvetlen felelőség Andrássyt terheli.

— Az occupatio ellen. Székes-Fehérvár város f. hó 15-én tartott törvényhatósági közgyűlésen Somogy megye feliratát elfogadta, és elhatározta, hogy felír az országgyűléshez a vád alá helyezést iránt. E ger város közönsége holnap népgyűlést fog tartani, hasonló czélból.

Az elhatározó perc.

(S. B.) Lassanként csak eltelegeztek a napok, melyeknek lefolyása alatt nyugalmas csend övedzte körül a miniszteri bársonyszék és az országházat. Az idő eljárt. A kormány, melyet a mult országgyűlés rendes állapotban, hadviselés nélkül hagyott el, az új országgyűlés elébe egyszerre csak nyakig a szurokban áll. A kormány, mely az elmult országgyűlés előtt könnyező szemmel festette az irtozat azon képeit, melyek a hadviselés pusztító kardjának koronájaként szoktak szükségképen sötétleni; ma, három hónap mulva elébe áll az országgyűlésnek csatakiáltás, haldozólag jajtás, árak zokogása, s a közvélemény indignációja közben.

Hol vette a kormány e háborút? Ki jogositotta őt fel, hogy kongó állampénztár mellett, idegen nemzet özljai érdekében kibontsa a csatalobogót?

Az országgyűlés nem, a nemzet sem. S ez a baj.

A kormány a nemzet megkérdése, és képviselőinek összehívása nélkül fogott a hadviseléshez, a nélkül, hogy biztos lett volna felőle, vajon azok helyeslik-e a lépést, melynek oktalanságánál csak következményeinek szomorúsága nagyobb.

Vajon mit mond a kormány a nemzet képviselőtestülete előtt?

Lapjai ugyan azt állítják, hogy részletezen ki fogja fejteni programját.

Minő program!

Ha ugyan programnak lehet nevezni a kormány által követett irányt, melynek kezdete nemzetaitás, s folytatása köny- és verpaak.

E kormány beszél programról, mely egész életében a rendszertelenség, tájékozatlanság hinárjában uszott; mely a legnagyobb zavarokba, ágázolhatatlan tömkelegbe vezette a nemzetet, egy kiegyezés, s utána egy boszniai háború által, mely megzuhodott, midőn népe érdekeit kellett volna védenie, s láthatatlan engedelmekedett, midőn ellent kellett volna mondania az Európá verében beszélő kilencz szál diplomata határozatának, a népjognak s igazságnak nevében!

Igen furcsa programról tanuszkodnak a kiegyezési tárgyalások, hol a nemzet százados

jogai minden utógondolat nélkül adattak át Ausztriának, nemkülömben az egyes rendelkezések, melyeket a kormány időről-időre kibocsátott, s a boszniai occupatio, mely az alkotmány tizedik esztendőben milliók és milliók akaratára ellenére, temérdek vérrel, óriási pénzkiadásokkal teljesített.

A kormány ily tények véghezvívése után áll az országgyűlés elé. Még áll, bár inog.

A kormány ezek életének feláldozásával, száztöven millió forint erejéig háborút viselt, melyre megfizetett akarat mellett sem tudja ráfogni, hogy annak megvívását Magyarország érdekei követelték volna. Háborút viselt, melyet nem volt képes befejezni, bár elhurcolta egy nemzet ifjuságát a munka mellől, háborút viselt, mely után veszelyes dolgok következtek, talán előjárték volt azon veszedelmeknek, melyek állampontot fogja sújtani legközelebb, egy tízfészek hozzákapcsolása által.

S miadett tette a nemzet megkérdése nélkül. Nyugalom uralgott körülötte, az országház őrös volt, a nemzet fájdalom szava pedig nem hat a bársonyszékig.

De elteltek a nyugalmas napok; az országház eszendj zaj váltja fel: a kormány nem lehet tovább néma, beszélni kényszerítik őt a képviselők.

Vajon mit fog mondani a kormány feje? előreláthatólag beszél majd európai mandátumról, s „áldásdus” következményekről, melyek sohasem fogják a boszniai occupatión követni. De bármit beszéljen az nem lényeges, azt nem lehet elfogadni a most lezajlott események után. A képviselőnek kötelességük a vád alá helyezést kérni, a városoknak, törvényhatóságoknak a képviselőházzal hasonló szellemben felírni, mert ha a kormány most vád alá nem helyeztetik, ha a lefolyt eseményekért a kormány felelőségre nem vonatik, akkor nem is a boszniai occupatio csatazaja, hanem a lélekharang zug Magyarország felett.

BUDAPESTI HIREK. Öngyilkosság.

A kerepesi vámon kívül eső kakoniza földéken egy 25 évesnek látszó férfi kétszörű pisztollyal föbelölte magát. — **Elfogott ügyvéd.** Goldstein Simon fővárosi ügyvéd sikasztás miatt elfogottat. **A kerégyártó segédek strike-ja megszűnt.** Több katona Budán verekedést kezdett a rendőrökkel, s egy rendőr oly súlyosan megsebesült, hogy kórházba kellett szállítani. **A király és királyné** a jövő év ápril 21-én tartják ezüst lakadalmukat. **A fővárosi szabadkőművesek** ezer forintot adtak át a tanácsnak a mozgósított családjai javára. **A mult héten született** 237 gyermek; elhalt 248 személy.

A háború.

(—s.) Andrássy gróf már elküldte válaszat a török kormány jgyezkére. A „válasz” sok mindenről összehadar, de a conventio kérvésével nem foglalkozik. Hogy is foglalkoznék, hiszen örül Andrássy, hogy valahára már átesett a kellemetlen ügyen.

— A szultán, mint Konstantinápolyból jelentik, — az Oroszországgal kötendő végleges békeszerződést szentesítette, s a tárgyalások már legközelebb befejezettek.

— Philippovics megelégette a dícsőiséget s vissza akar térni Prágába. E visszatérésre vonatkozólag néhány hír azt mond-

ja, hogy azért történt, mivel Philippovics nem egyezik bele a hadsereg létszámának leszállításába, ugy gondolkozzán, hogy ennek megtörténte után elpárolognak azon eredmény is melyeket eddig elértünk Boszniában.

Cettinjenben híre jár, hogy Pleolje és Szejneca helységeket az osztrák csapatok megszállották.

— Az oroszok kinyilatkoztatták, hogy Drinápolyt és Bajazidot nem hagyják el, míg végleges szerződés nem jö létre a porta és Oroszország közt.

Hirszerint az angol hajóhad Ismet a márványtergenter jó. Osman pasa Iskutariában találkozni fog a montenegrói fejedelemmel.

Londonból jelentik, hogy az Afganisztán-elleni háború kitörése minden pillanatban várható.

Vak veti a világtalan szemére.

A török körjegyzék felmerülésének alkalmából a kormány lapjai kigyót-békat rákiáltanak a portára. Tettét elmondják ballépésnek, esztelen dolognak, s feljajdulnak, hogy a porta már teljesen az orosz erők karnai közt van, s mindenben engedelmeskedik az orosz parancsoknak. S ugyanezek dicsőítik a boszniai occupatión, mely pedig habár közeve, szintén orosz parancs folytán történik! S melyik nagyobb szegyen? a porta lépése-e, azon portáé, mely már teljesen ki van merülve a szörnyű rázkódások után, vagy Ausztriának a magyar kormánynak, (de nem egyezsmind Magyarországnak) lépése, mely Ausztria 800,000 katona szuronyerdjének oltalma mellett sem mer elment mondanai az orosz parancsok ?!

A nevesinjei táborból.

A legfőbb említésre méltó itt az időjárás — írja egy bakka f. hó 5-ről. Végtelen erős borak dühöngnek, rohanó esőkkel napokig, éjjeli erős hideggel, csak néha tisztul ki az idő pár órára, s e kis napfény nem meg bennünket a kétségbeesésről. Ezen irtozató időjárásban folyton szabad ég alatt táborozunk, a mi valóban ember fölötti idegzetet kíván. Hozzájárul a rendkívüli erős szolgálat, folytonos biztonszági — előírás, kémszemle, fedezeti stb. szolgálatok hosszu sora, ezen a leirhatatlan nehéz területen. Igazán bámulni való, hogy mit kibír az ember, főkép a magyar faj, mert a krajnai fuhrveserek és jágerkek ugyan csak hullottak, holott bakáink a körházban esekély hullózatmót adnak.

Nem értjük, hogy a katonai kincstár miért fukarkodik egy némely dolgozóban, mikor másutt örül pazarlásokat tesznek. Így itt a hadviselés módját és példáját a törökök gyönyörűen megmutatták, csak azok intézkedéseit tartanók fen. Semmi újra sincs szükség. Tömerdek sátorheket mutatják, hogy ezen égalj alatt nem lehet másképp táborozni mint sátorban. Minden előírás allas telve van sátorheyyekkel. Mostárban százzával foglalták el a pompás vízhatlan török sátrakat, ha ezeket ide hoznák, menynyi betegség s nyomorunk vennék elejét!

Meg kell említenem, hogy tulajdonkép miből állanak az itteni csapatok. Itt táboroz a 18-dik hadosztályunk 1-50 hegyi dandára, áll pedig: a lapokban híressé vált 69. Jellacic-féle ezredből (fehérvári) a 11. és 19. vadász-zászlóalj és megfelelő tüzérség és trainból; a vadások, mióta a gazckói őrség 640 ember pár törzisztst s 7 tiszt a fegyvert lerakta, oda mentek őrségül. Jelenleg mind készen várjuk a parancsot előre indulásra Focsa felé.

Fatime.

szett el — ugy hullott alá életed egéről . . . Isten veled . . . gondolj reám! . . .

Az ifju soha sem látta többé Fatimét de azért vele, a hadi fogolyal, semmivel sem bántak rosszabbul mint ez előtt, mivel bizavást lehetett következtetni, hogy a mentő kéz nincs töle messze s folyvást örökdik élete felett.

A vár körül — hol az ifju fogva tartott az utóbbi napokban heves csatározások folytak s mindennap szűkebre szorult a gyűrű melyen belül a felkelők mint dühös tigrisek harcoltak a kétségbeesés és vad fanatizmus harczát.

Naponta óriási számban hozták a sebesülteket és halottakat s ez utóbbiakat vad szitkok között temették el.

Egy napon egy ifju nőt is hoztak ki hősiessen küzdve esett el, arczán boldog mosolygól fekdűt a hordágyon, melyet öszfotott galyakból rögtönöztek számára. Fatime volt.

Ha nem lehetett boldog életében, boldog most a halálban, melyet oly macakus keresett.

— Harmad napra Zvornik vára megadta magát s a beronoldó cászári csapatok ott találták az ifju vitézt, ki 57 napig volt fogságban, s a ki élete megmaradása felől nem akart adni felvilágosítást.

— Az ifju anya könnyekben uszó szemekkel orassal fel gyermekeinek az apa levélét, melyben köszöli hazatérét igéri; elmondja benne Fatime nevezetű leányát, s a boldog nő sohajva mondja a kicsinyeknek:

Gyermekek imádkozunk Fatime lelkéért!

örökös könyvnyomdájában.

A tábor tiszta magyar jellegű, a kitisztult esteken vígan felhangzanak a tisztikar nagy...

VIDÉKI HIREK. A miskolci törvény-szék egy Kassai Menyhért nevű egyént...

Harczférfi levél.

A „Könyv” levelezőjéről.

Zvornik, oct. 7.

Hogy tábori életünk hogy folyik: megkísértem gyöngye mását papírra tenni...

tekintjük a húst, s a szakácsok azonnal hozzáadják a főzéshez. Ebéd után megy a mondott...

Zvornikba csak engedélyvel s így is csak ritkán mehet az ember, legfőképpen bevásárlás...

Színházi csarnok.

Csütörtök, okt. 17-én Lecocq „Giroflé-Girofla” című 3 felvonású víg operette-jé...

tényának (Boleró is. Erdélyi Oúlia (Aurora) gyenge hanggal rendelkezik, de a mellett prozaja...

A fellegek közt. A párisi ballon capítiban sajtóságság jelenet tanúi voltak a felszál...

UDJONSÁGOK.

* Esküvő. Ma esküdtek egymásnak örök hűséget Ducza Lajos budapesti távirádhivatalnok...

íról, s azt mondta neki: „most már szabad a tér, legyen boldog.” — Esküszöm — szölt erre...

* A boszniai szűkeket jó lenne figyelembe venni iparosainknak. Legnagyobb szükség van ott az élelmiszerekre, szeszre, cukor...

* Adakozás. Szerkesztőségünknek máj napon adakoztak a sebesültek számára: Varga Lajosné, Kerek Erzsébet egy esomó tépést...

* Uton utóféln csak a lefegyverkezéssel beszélnek, ezzel szemben azonban az „Egyetértés” azt írja, hogy még ma is mozgósítanak...

szerb-német közönség is rajong. Az ottani szerb aszinházban ugyanis Csóka Sándor magyar színtársulata játszik jelenleg...

* A blagofon. Ismét új találmány: ez olyan gépezet, mely csodálatos szelét csinál, ennek a szelnek pedig az a furcsa tulajdonsága van...

* Ugyancsak bevett a jóból Orosz István csavargó mult csütörtökön délután. Ugyanis azon kérdés gyakorlati megoldását akarta megkísérteni...

* A debreczeni ügyvédkamara első állandó bizottsága folyó év október hó 20-án délelőtt 10 órakor a kamara helyiségében gyűlést tart...

LEGUJABB.

— New-York, okt. 18. „John Bramhall” gőzös egy milliónyi értékű fegyvert és lőszerrel szállított...

— Bécs, okt. 18. Itt megint oly hírek vannak forgalomban, hogy Andrássy gróf állása erősen ingadozik...

— Bród, okt. 18. A Hajek főnádnagy és kíséretének meggyilkolásában, valamint a huszárszázad megtámadásában...

* A „Tisza” biztosító társaság ötödik rendes közgyűlést f. é. november hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor a városháza nagyteremében fog megtartani...

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, október 20-án. I. Bérlet. 11. szám. adatik: Huszársíny. Népszínmű három felvonásban. Kezdeté 7 órakor.

Allat-gyógyszerek. Kwidza János Ferenczről, Korneuburgban. állat-gyógyszerek cs. kir. udvari szállítójától.

Kwidza valódi állat-gyógyszerei kaphatók: Debreczenben: Gerődy Fülöp, Csanak József, és Riekl József uraknál.

ÉRTESÍTÉS. Tisztelettel értesítem a t. ez. közönséget, hogy a már 15 év óta fennálló óra-raktáramat, teljesen tisztellel SERLI EDE. Hirdetés. Egy 8 ló erejű gőzmozdony hozzá...

Szépesség! Ifjúság! HÖLGYEKNEK. RAVISSANTE. Dr. LEJOSSE-től Párisban. A legkezelebb és legmegbízhatóbb szőpítész...

FELÜLMULHATATLANNAK. SAVONRAVISSANTE. Dr. Lejosse-től Párisban. A legkezelebb-bb pipere szappan a bőr szépitése...

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM megnyitása. Varságh fénypépez, ki tíz évig Budapestben BORSOS udvari fénypépez társa volt, berendezett műtermét.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint megboldogult nagybátyám Hermely Sámuel rézműves házában, rézműves műhelyt nyitottam.

„Önsegély,” hű tanácsadó férfiak számára. Gyöngességi állapotokban. Oly egynék, kik megemlésk, nem gyöngessék, hajkibullás, valamint idült bújásban szenvednek...

Előfizetési Helyben és postán. Egy évre 10 fr. Negyed évre 5 „Egyes előfizetési pénz a mielőbbi VESENYHÁZ, Károly könyvtárához, kezeltetésbe bérment.

Dr. BÓDOGH Á. Debreczen városi kerületének képviselője.

Debreczen városi kerületének képviselője. A választópolgárok, hogy oly időben, midőn mányának akár könnyű kömszeretlensége miatt...